

## POSTANOWIENIE

19 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 19 sierpnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku B.N.

z udziałem Skarbu Państwa - Starosty [...]

o zasiedzenie,

na skutek skargi kasacyjnej B.N.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z 19 kwietnia 2024 r., VI Ca 613/23,

**I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**

**II. zasądza od B.N. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej 1350 zł (tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia obowiązemu odpisu niniejszego postanowienia.**

## UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 19 kwietnia 2024 r., Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, w sprawie z wniosku B.N. przy udziale Skarbu Państwa - Starosty [...], o zasiedzenie, na skutek apelacji uczestnika postępowania Skarbu Państwa - Starosty [...] od postanowienia Sądu Rejonowego w Nowej Soli z 7 czerwca 2023 r., zmienił zaskarżone postanowienie w całości oddalając wniosek i orzekając o kosztach

postępowania (pkt I); orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt II, III).

2. Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiodła wnioskodawczyni zaskarżając postanowienie w całości.

3. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłanki określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

5. Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą

być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

6. Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazał, iż w sprawie zachodzi powołana przesłanka z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

7. Złożenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej jej zasadności oznacza, zgodnie z poglądem utrwalonym w judykaturze, że skarżący musi przedstawić dokładny wywód, na czym – jego zdaniem – polega oczywista zasadność skargi w danej sprawie z przytoczeniem przepisów, których naruszenie ją spowodowało oraz argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej, w trybie z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 i przywołane tam orzecznictwo). Skarżący, przedstawiając – jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” – powinien zatem wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (zob. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

8. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżąca wskazywała, że „Sąd II instancji w całkowitym oderwaniu od utrwalonych i powtarzanych poglądów w orzecznictwie i literaturze stoi na stanowisku, że korzystanie z rzeczy jak właściciel, dla siebie i w sposób zgodny z jej społeczno-gospodarczym przeznaczeniem jest

równoznaczne z mieszkaniem i w takiej sytuacji inne formy przejawu władztwa nad nieruchomością nie stanowią posiadania samoistnego (str. 11 uzasadnienia Sądu II instancji). Ponadto zupełnie błędne jest rozumowanie Sądu II instancji w zakresie określenia trwałości posiadania nieruchomości przez Wnioskodawczynię i w konsekwencji nieuzasadnione skrócenie posiadania samoistnego Wnioskodawczyni”.

Skarżąca polemizując z ustaleniami Sądu Okręgowego *meriti* (odnosząc się do art. 172 § 1 k.c.) w rzeczywistości neguje ustalenia faktyczne poczynione na etapie postępowania rozpoznawczego. Tymczasem, pod pretekstem kwalifikowanego naruszenia prawa materialnego nie można zmierzać do podważenia dokonanej w sprawie oceny dowodów (zob. np. postanowienie SN z 9 sierpnia 2018 r., II PK 213/17). Wskazać trzeba, że zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., w aktualnym stanie prawnym, nie może stanowić skutecznej podstawy kasacyjnej. Jednak przedmiotowa skarga kasacyjna w znacznej mierze faktycznie dotyczyła właśnie tego przepisu. To co skarżąca określa jako oczywiste naruszenie prawa, stanowi faktycznie ocenę dowodów dokonaną przez Sąd Okręgowy, który wskazał, że „...znacznej części istotnych dowodów, w tym zdjęć, zeznań świadków, dokumentów Sąd Rejonowy nie tylko nie ustalił, ale wręcz dowolnie je pominął. Tych dowodów w ogóle nie ocenił, a przynajmniej brak na to jakiegokolwiek śladu w uzasadnieniu. A tych dowodów jest dużo i ilościowo i jakościowo różnych, przeczących jego wersji. Ograniczył się do ogólnikowych zeznań świadków i błędnie ocenił to, co było w latach 80-tych i na początku 90-tych, jako istniejące także 20 lat później. Dlatego Sąd II instancji w tej sferze czyni własne ustalenia.”. Właśnie ta dogłębna ocena dowodów została przedstawiona na s. 6-11 uzasadnienia postanowienia sądu drugiej instancji. W ramach kontroli kasacyjnej Sąd Najwyższy nie kontroluje jednak samej oceny dowodów, a jedynie jej legalność. Można bowiem zakwestionować sposób zebrania materiału dowodowego z naruszeniem przepisów regulujących postępowanie dowodowe; w takim wypadku obowiązkiem skarżącego jest przytoczenie tych przepisów i wyjaśnienie, jaki wpływ na treść rozstrzygnięcia to naruszenia miało. Zgodnie bowiem z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest bowiem

związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398<sup>13</sup> § 2 *in fine* k.p.c.).

Na powyższe kwestie zwrócono również uwagę w odpowiedzi na skargę kasacyjną. Uczestnik wskazał, że: „Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście uzasadnionej jest ściśle związane z oceną dowodów i odnosi się wyłącznie do okoliczności niniejszej sprawy. Sformułowane przez skarżącego twierdzenia stanowią jedynie polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego oraz nie prezentują żadnych argumentów, przemawiających za przyjęciem stanowiska skarżącego.”

Zatem tak skonstruowany wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie może być uznany za prawidłowy, co powoduje, że skarga, w ramach przesłanki określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania.

9. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 3 k.p.c.).

10. Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 1 i 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. w związku z § 5 pkt 1, § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[SOP]